

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010. május 11.

LATIN NYELV
KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2010. május 11. 14:00

I. Fordítás

Időtartam: 135 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM

Fontos tudnivalók

Az alábbi latin szöveget nyomtatott szótár segítségével kell lefordítania magyarra. A feladat elvégzéséhez 135 perc áll rendelkezésére. A fordítással maximálisan 40 pontot szerezhetsz. (Az írásbeli vizsga összpontszáma 75.) Végső megoldását (tisztázatot) írhatja a következő oldalra vagy a teremfelügyelőktől kapott pótlapra – az utóbbi esetben egyértelműen tüntesse fel, melyik a tisztázatot! Piszkozatot vagy jegyzeteket, ha szükséges, a pótlapokra és a latin szöveg sorközeibe írhat. Az esetleges piszkozati és tisztázati pótlapokat külön-külön számozza be. Csak a teremfelügyelőktől kapott lapokon dolgozhat, és minden lapot be kell adnia.

Fordítás

A boldogok szigete

(Hor. Epod. 16. 41–53)

Horatius a 16. epodos alábbi részletében arra buzdítja polgártársait, hogy hagyják el a reménytelenül bűnbe merült valódi világot, és helyette költözzenek a képzeletbeli Boldogok Szigetére, ahol aranykori állapotok várnak rájuk.

Nos manet¹ Oceanus circumvagus: arva beata
petamus, arva, divites et insulas,
reddit ubi Cererem² tellus inarata quotannis,
et imputata floret usque vinea,
germinat et numquam fallentis termes olivae³
suamque pulla⁴ ficus ornat arborem,
mella cava manant ex ilice, montibus altis
levis crepante lympa desilit pede⁵.
Illic iniussae veniunt ad mulctra capellae
refertque tenta⁶ grex amicus⁷ ubera,
nec vespertinus circumgemit ursus ovile,
nec intumescit alta viperis humus⁸;
pluraque felices mirabimur.

¹ *manet* – keresse a *maneo* tárgyias jelentését!

² *Cererem* – köznévi jelentésben: gabona

³ *termes* – itt: élő ág, gally; *fallens* – gazdája termésre vonatkozó reményeit megcsaló, fordítsa így: terméketlenül marad

⁴ *pullus* 3 – jelentése: sötét

⁵ A pataknak természetesen csak költői képként van „lába”. Fordítsa így: *crepante pede* – miközben csobognak habjai.

⁶ *tenta* – ld. *tendo*, itt: tejtől feszülő

⁷ *amicus* – fordítsa melléknévként!

⁸ A rómaiak elképzelése szerint a kígyók tavasszal a homokos talajból bújnak elő.

	maximális pontszám	elért pontszám
I. Fordítás	40	
ÖSSZESEN	40	

javító tanár

Dátum:

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Fordítás		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum:

Megjegyzések:

1. Ha a vizsgázó a II. írásbeli összetevő megoldását elkezdte, akkor ez a táblázat és az aláírási rész üresen marad!
2. Ha a vizsga az I. összetevő teljesítése közben megszakad, illetve nem folytatódik a II. összetevővel, akkor ez a táblázat és az aláírási rész kitöltendő!

ÉRETTSÉGI VIZSGA • 2010. május 11.

LATIN NYELV
KÖZÉPSZINTŰ
ÍRÁSBELI VIZSGA

2010. május 11. 14:00

II. Feladatsor

Időtartam: 45 perc

Pótlapok száma	
Tisztázati	
Piszkozati	

OKTATÁSI ÉS KULTURÁLIS
MINISZTERIUM

Fontos tudnivalók

Ebben a vizsgarészben egy nyolc kérdésből álló feladatlapot kell megoldania. A munkához semmilyen segédeszközt nem vehet igénybe. A rendelkezésére álló idő 45 perc. A feladatlappal összesen 35 pontot szerezhetsz. (Az írásbeli vizsga összpontszáma 75.) Az egyes feladatok mellett ott találja azok pontértékét is. Csak a feladatlapon dolgozhat, de ha szükség van rá, az üres oldalakon készíthet jegyzeteket. Ügyeljen arra, hogy esetleges javításait mindig egyértelműen jelölje: a rossz választ egy vonallal húzza át és tegye zárójelbe!

1. Egyeztesse a megadott főnévvel a zárójelben lévő névmást és melléknevet! (6 pont)Pl.: (*is, ea, id*) *mulieri (felix)* → *ei mulieri felici*(ille, illa, illud) *domo (illustris 2)*(hic, haec, hoc) *rerum (novus 3)*(ipse, ipsa, ipsum) *filios (fortis 2)***2. Határozza meg az igealakokat! Csak teljes és hibátlan megoldásért kaphat 1 pontot. (6 pont)**Pl.: *amo* → *praes. impf. ind. act. Sg/1.**vivis**feceramus**pugnavisses**locutus 3 est**miserunt**interrogabantur***3. a) Adja meg az alábbi I. imperativusok egyes, illetve többes számú megfelelőjét!****(1,5 pont)***clama!**dicite!*.....*regite!*

b) Párosítsa össze a latin szavakat a magyar jelentéssel! (1,5 pont)

1. dabas a. adni fogsz
 2. des b. adtál
 3. dabis c. adj

4. Egészítse ki a táblázatot! (Melléknév mellé csak melléknevet, adverbium mellé csak adverbiumot írjon!) (8 pont)

<u>Alapfok</u>	<u>Középfok</u>	<u>Felsőfok</u>
.....	fortissimus 3
clare
.....	difficillime
pulcher, pulchra, pulchrum

5. Milyen igeneves szerkezetet ismer fel a mondatokban? (4 pont)

Incolae urbem relinquere vetantur.
Expulso rege duo consules Romam regebant.
Catilina se ad exercitum proficisci velle dicit.
Gratias ago Romam conspiciens.

6. Milyen alárendelő mondatokat ismer fel az alábbi összetett mondatokban? (3 pont)

Censor venit, ut aerarium aperiret.
Delegisti, quos Romae relinqueres.
Tam cito dormitum ivi, ut nemo me videre posset.

7. Írja le a szavak ellentétes jelentésű párját! (2 pont)

sedeo 2 sedi, sessum
difficilis 2

8. Képezzen az igéből latin főnevet! Mit jelent a létrejött főnév? (3 pont)

Pl. *do 1* → *datum* → *adomány*

<u>Ige</u>	<u>Főnév</u>	<u>Jelentése</u>
doleo 2
memoro 1
censeo 2

		maximális pontszám	elért pontszám
I. Fordítás		40	
II. Feladatsor	1. feladat	6	
	2. feladat	6	
	3. feladat	3	
	4. feladat	8	
	5. feladat	4	
	6. feladat	3	
	7. feladat	2	
	8. feladat	3	
ÖSSZESEN		35	
Az írásbeli vizsgarész pontszáma		75	

javító tanár

Dátum:

	pontszáma egész számra kerekítve	programba beírt egész pontszám
I. Fordítás		
II. Feladatsor		

javító tanár

jegyző

Dátum:

Dátum: